

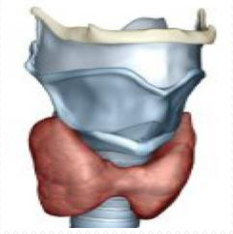
Gebelik ve Tiroid Hastalıkları

Prof.Dr.Babür Kaleli

Pamukkale Üniversitesi

Kadın Hastalıkları ve Doğum A.D.

8.MFTP Kongresi 11-14 Ekim 2012 İstanbul

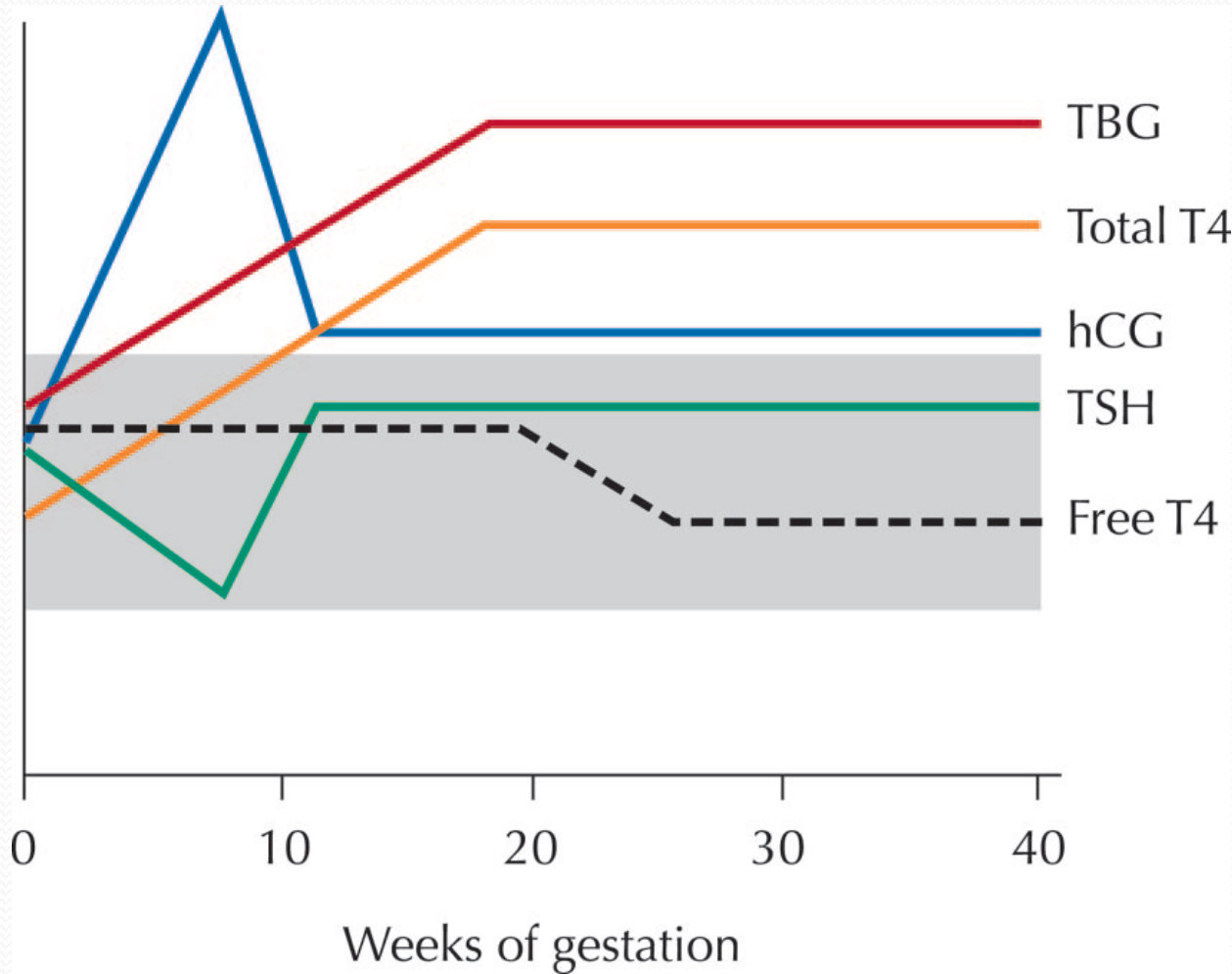
Tiroid Hastalıkları

- Gebelerin %2-3'ünde tiroid disfonksiyonu var
- Gebelik tiroid fonksiyonlarını etkileyebilir
- Tedavi edilmemiş tiroid disfonksiyonlarında komplikasyonlar artar

Tiroid fonksiyon testleri

- Total T₄ ve TBG 4-8 haftalarda artar
- HCG'nin etkisiyle 1. trimesterde TSH azalır
- Artmış TBG ve azalan albumin testlerin güvenilirliğini azaltabilir
- Gebelikte tiroid fonksiyonu için TSH ve fT₄ kullanılır

Gebelikte hormonal deęişiklikler

Tiroid fonksiyon testleri

- Universal standart değerler yok
- TSH için 1. trimester 2.5 mIU/L
2-3 trimester 3.0 mIU/L
- Alt limit 1. trimester 0.1 mIU/L
2. trimester 0.2 mIU/L
3. trimester 0.3 mIU/L

Normal values in pregnancy

Serum	Units	1 st trimester	2nd	3 rd
TSH	mU/L	0.03-2.3	0.03-3.7	0.13-3.4
FT ₄	ng/dl	0.86-1.77	0.63-1.29	0.66-1.12
FT ₃	pmol/L	3-5.7	2.8-4.2	2.4-4.1

ratio FT₄:FT₃ :: 4:1

Hipotiroidizm

- Gebeliklerin %1-2'sinde görülür
- Klinik hipotiroidizm:Düşük FT₄ ve yüksek TSH
- Subklinik Hipotiroidizm: n FT₄ ve yüksek TSH
- Semptomlar gebelik bulgularına benzer
- Yorgunluk, kramp, uykusuzluk, kilo artışı, ödem

Maternal tiroid hipofonksiyonu

- Klinik hipotiroidi: TSH yüksek, fT₄ düşük <0%1
- Subklinik hipotiroidi: TSH yüksek, fT₄ normal %2-5
- Hipotiroksinemi: TSH normal, fT₄ düşük % 1.3-2.1

Klinik Hipotiroidizm

- Primer hipotiroidizm
- Sekonder hipotiroidizm

Primer Hipotiroidizm Sebepleri

- Haşimoto tiroidit
- Subakut tiroidit
- Endemik iot yetmezliği
- Tiroidektomi

Sekonder hipotiroidizm

- Nadir
- Hipotalamus-hipofizin tümör, cerrahi vs tahribi ile olur

Komplikasyonlar

- Düşük
- Erken doğum
- IUGG
- Preeklampsi
- Dekolman
- Postpartum kanama
- Nörofizyolojik bozukluklar

Haşimoto

- En sık hipotiroidizm sebebi
- %0.4 görülür
- Antitiroid spesifik antikolar tiroid bezini tahrip eder
- Hastalarda TPO antikoları yüksektir

Subakut tiroidit

- 2 tipi var. Subakut granulomatoz tiroidit ve subakut lenfositik tiroidit
- Geçici hipertiroidizm ve geçici hipotiroidizm
- Hastalık 6 hafta ile 9 ay sürer
- %90 iyileşir
- %10 goitre ve hipotiroidizm
- Subakut granulomatoz tiroidit, viral, ağrılı

İot eksikliği

- İot eksikliği perinatal mortalite artışı ve kongenital cretinizm(gelişme geriliği, mental retardasyon)
- İot yetmezliği:önlenebilir mental gerilik
- Gebelerde iot ihtiyacı artar
- Ortalama iot alımı 250µg/gün
- İotlu tuz ve deniz ürünleri önemli iot kaynağı

Hipotiroidizm-Tedavi

- LT₄
- Başlangıç dozu 100-150 µg/gün
- 25-50 artış yapılabilir
- TSH 4-6 haftalık aralıklarla kontrol
- 1. trimesterde 2.5mIU/L
- 2. ve 3. trimesterde 3.0mIU/L
- Hastanın stabilizasyonu sağlanınca 8 hafta aralıklarla takip

Subklinik hipotiroidizm

- Artmış TSH ve normal fT₄
- Gebelerde %2-5
- Asemptomatik olgulardır

Subklinik hipotiroidizm

- Subklinik hipotiroidizm ile gebelik komplikasyonları arasında ilişki?
- Preterm eylem, dekolman daha sık(Casey)
- Ölü doğum daha sık(Allan)
- Gebelik komplikasyonları artmaz(FaSTER)
- Preeklampsi, dekolman, gestasyonel diabet artmaz (Mannisto)

SH

- Tedavi gebelik komplikasyonlarını iyileştirmiyor
- Subklinik hipotiroidizmin tedavisi önerilmez

İzole hipotiroksinemi

- Normal TSH ve düşük fT₄
- Gebelikte %1-2 görülür
- İzole hipotiroksinemi ile gebelik komplikasyonları arasında ilişki yok
- LT₄'nin gebelik komplikasyonlarını azalttığını gösteren çalışma yok

Hipotiroidizm

- LT₄ alan hipotiroid hastalar gebelik öncesi TSH 2.5 mIU/L altında olmalı
- Gebelikte LT₄ dozu %30-50 artırılmalı
- TSH 1. trimestrede 2.5 mIU/L
2. ve 3. trimesterde 3.0 mIU/L
- Gebelikte hipotiroidizm LT₄ 100-150 µg/gün
- Doğumdan sonra LT₄ dozu gebelik öncesi seviyeye dönmeli

GEBELİKTE KLİNİK HİPOTİROİDİ

Gebelikten önce öykü

İlk vizitte TSH

Levotiroksin
25-50 mcg 'lık artışlarla
ayarlanır

Gebelikte yeni tanı

Levotiroksin
1-2 mcg/kg/gün veya
100-125 mcg/gün

6-8 haftalık aralar ile TSH;
Levotiroksin 25-50 mcg 'lık
artışlarla ayarlanır

TSH = 1.trimester 2.5
2-3 trimester 3.0

Hipertiroidizm

- %1 az görülür
- İmmun ve nonimmün tiroid hastalığı olarak 2 bölümde incelenebilir
- Tanı: TSH düşük 0.03 mIU/L
FT₄ artış

Gebelikte hipertiroidizm

- Klinik hipertiroidizm: TSH düşük, FT₄ yüksek %0.2
- Subklinik hipertiroidizm: TSH düşük, fT₄ normal %1.7

Semptomlar

- Terleme
- Çarpıntı
- Sinirlilik
- Dispne
- Kilo kaybı
- Goitre
- Göz bulguları

Hipertiroidizmin riski

- Tiroid fırtınası
- Düşük doğum ağırlığı
- Prematürite
- Eklampsi
- Düşük
- Yenidoğanda hipertiroidizm

Graves Hastalığı

- Gebelikteki hipertiroidizmin %95 inden sorumlu
- Antikorlar tiroid hiperfonksiyonuna yol açar
- Göz bulguları, tiroid büyümesi vardır
- TPO, tiroglobin, TRAbs antikorları graves ile ilgili
- Tanı: düşük TSH, yüksek FT₄, antikor ölçmek gereksiz

Neonatal graves

- Maternal TRAb geçiřiyle gravesli annelerin fetuslarında %5 görülür
- Fetusta taşikardi, IUGG, kalp yetmezliği, hidrops
- Kordosentez yapılabilir
- Tedavide maternal PTU

Hiperemesis gravidarum

- Erken gebelikte %10 geçici tiroid hormon bozukluğu görülür
- Hipertiroidizm semptomları yok
- 18.haftaya kadar rezolusyon
- Rutin tiroid fonksiyon testleri yapılmaz
- Yapılırsa TSH düşük, FT₄ yüksek
- Destek tedavisi yapılır
- Hipertiroidizm semptomları çıkarsa antitiroid tedavi

Tedavi

- Amaç FT₄ seviyesini normalin üst sınırına yakın tutmak
- En düşük AT dozu verilmeli
- Yüksek AT dozları fetal hipotiroidizme yol açar
- PTU 300-450 mg/gün
- Metimazol 10-20 mg/gün
- Beta bloker propranolol 10-40 mg/6 saat

Tedavi

- Tiroidektomi: Yüksek AT ilaç ihtiyacında
- AT ilaçlara alerjik reaksiyonlarda
- İot tedavisi neonatal goitre ve hipotiroidizm için verilmez
- Radyoaktif tedavi gebelikte yapılmaz

Tedavi

- PTU
- Metimazol
- Eşit derecede etkili
- PTU: hepatotoksik
- Metimazol: aplasia cutis, koanal-esofagial atrezi, işitme kaybı, gelişme geriliği

Tedavi

- 1. trimesterde PTU
- 2. ve 3. trimesterde metimazol önerilir
- Prognoz hipertiroidinin erken kontrolü ile ilgili
- Düşük, PIH, dekolman, gelişme geriliği, kalp yetmezliği, tiroid fırtınası en önemli komplikasyonlardandır
- Kontrolsüz hipertiroidizmde artar

Tedavi

- Cerrahi
- Medikal tedavi başarısızlığı
- Tedaviye dirençli ağır hipertiroidizm
- Agranulositoz
- Malignite
- 2. trimesterde postpartum dönemde

Fetal-neonatal prognoz

- Maternal TRAb
- Hipertiroidizm over treatment
- Hipertiroidizmin kontrolü

Maternal TRab

- TRAb plasentayı geçerek fetal hipertiroidizm yapabilir
- Gravesli gebelerin %1-5
- Fetal hipertiroidizm: taşikardi, gelişme geriliği, goitre, hidrops
- Maternal tedavi fetal tedaviyide sağlar

Maternal overtreatment

- Fetal goitre
- Hipotiroidizm
- Polihidramnios olabilir
- FT₄'ü üst limitte tutacak en az ilaç dozu verilmeli
- Antitiroid tedavi kesilmeli

Laktasyon

- Antitiroid ilaçlar bebeklerde tiroid fonksiyonunu etkilemez
- Metimazol önerilir

Hipertiroidizm

- 1. trimesterde PTU, 2. ve 3. trimesterde metimazol
- FT₄ seviyesini üst limitte tutacak en az ilaç dozu
- Tiroid hormonlarının erken normalleşmesi
- Overtreatment kaçınılmalı
- Laktasyonda metimazol

GEBELİKTE KLİNİK HİPERTİROİDİ

Gebelikten önce öykü

İlk vizitte TSH

Propiltiurasil 50 mg'lık
Methimazol 10 mg 'lık
doz artışları ile ayarlanır

Gebelikte yeni tanı

Propiltiurasil 100-150 mg 3x1
Methimazol 10-20 mg 2x1

sT4 4-6 haftalık ara ile kontrol edilir
Propiltiurasil 50 mg'lık ; Methimazol 10 mg 'lık
doz artışları ile ayarlanır

fT4 = 1.2-1.8 ng/dL

Tarama

- Hastalı yaygın ve önemli bir sağlık problemine yol açmalı
- Tarama testleri güvenilir olmalı
- Hastalığın tedavisi olmalı
- Tedavi prognozu etkiyecek
- Cost efektif olacak

Tarama

- Hastaların %0.3-0.5 hipotiroid
- %0.1-0.4 hipertiroid
- Universal tarama önerilmemekte
- Bazı guideline yüksek riskli grupların taranmasını önerir

Tarama

- Hikayede tiroid hastalığı olan
- Hiper-hipotiroidiyi düşündüren semptomları olanlar
- Otoimmün hastalığı olanlar
- Tekrarlayan gebelik kaybı
- Baş-boyun radyasyonu alanlar

Sonuç

- Gebelikte tiroid hastalıkları sık görülür
- Hipertiroidizm ve hipotiroidizm perinatal ve fetal komplikasyonlara yol açabilir
- Subklinik tiroid hastalıkların gebeliğe etkisi ve tedavinin faydası belli değil
- Gebelerin universal taramması önerilmez